

Лютій О.І., к.т. н.,
доцент кафедри вищої математики

СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНА ОСВІТА ЯК УМОВА ДОСЯГНЕННЯ СТУДЕНТОМ КОМПЕТЕНЦІЙ ПРИ ВИВЧЕННІ МАТЕМАТИКИ

Сучасні тенденції модернізації освітянських програм потребують втілення активних методів навчання в навчальний процес, які припускають скорочення аудиторних занять і збільшення обсягу самостійної роботи студентів. Акцент в організації навчального процесу все більше зміщується у бік активного дидактичного керування та контролю навчання, оцінки якості самостійної роботи студентів, що і відповідає студентоцентрованої освіти. Такий підхід до засвоєння навчальних програм особливо стає актуальним при вивченні науки «Математика для економістів», оскільки компетенції з елементарної математики студентів-першокурсників суттєво різні. Виникає потреба у студентоцентрованому підході для підвищення рівня знань студентів по різних розділах елементарної математики.

Дидактичні матеріали кафедри для самостійної роботи студентів з науки «Математика для економістів» ілюструють застосування математичних методів у задачах економіки. При цьому, згідно робочого плану викладання дисципліни, вони націлені на певний стандарт компетентності однаковий для всіх студентів. Це, на мою думку, стримує розвиток компетенцій здібніших студентів і не враховує особливості кожного студента.

Зменшення аудиторного навантаження з науки «Математика для економістів» повинно мати свою специфіку. Практичні заняття можна суттєво скоротити або і зовсім від них відмовитись з одночасним збільшенням застосування проектного методу навчання, проте лекції зменшувати не можна, бо вони є носіями понять, абстрактний характер яких важкий для розуміння навіть для здібного студента при самостійному вивченні.

Ляпіна І.Ю., ст. викладач
кафедри інформатики та системології

ПИТАННЯ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ВІДДІЛЕННЯ З ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН НА ЗАСАДАХ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО НАВЧАННЯ

Прийняття нового Закону України «Про вищу освіту», в світлі інтеграції України в європейський простір вищої освіти, вимагає від викладачів ВНЗ забезпечити якісно новий рівень освітніх послуг як вітчизняним, так і іноземним студентам, що навчаються на відділенні з підготовки іноземних громадян КНЕУ імені Вадима Гетьмана.

Дедалі частішою стає ситуація, коли студентами вищезгаданого відділення є особи, що не підготовлені належним чином до здобуття вищої університетської освіти, в силу ряду різних факторів (різний рівень попередньої освіти, різний віковий діапазон, мовне питання (низький рівень мови викладання) і т.п.), і тут питання адаптування вже існуючих чи формування нових освітніх (навчальних) програм саме для таких студентів, стає актуальним як ніколи. А принцип індивідуального підходу до кожного студента щодо диференціації складності практичних, лабораторних, самостійних завдань, що є складовою навчальної програми курсу «Інформатика», сповідується протягом всього періоду викладання згаданої дисципліни для студентів відділення.

Тому адекватне конструювання навчальних програм і відповідного навчального контенту для іноземних студентів надає можливість викладачу реально запровадити компетентнісний підхід, а через нього студентоцентризм, рішуче відійти від предметоцентризму.

Обсяг і складність робіт, пов'язаних із розробленням чи модифікацією освітніх програм відповідно до нових підходів студентоцентрованої освіти, враховуючи специфіку контингенту студентів – іноземців, є суттєво більшими, аніж у випадку проектування освітньої програми на основі традиційних стандартів навчання. Оптимальна організація усього комплексу робіт (підготовка методичного та технічного забезпечення, знаходження нових методів і форм подачі навчального контенту, створення та опис освітньої програми) мають особливе значення для результативності самого процесу.

Велике значення має залучення до процесу зацікавлених осіб з поза університетської системи: представників посольств, консульств та представництв зарубіжних країн з питань навчання та набору іноземних студентів в КНЕУ. Це особливо важливо на стадії формування концепції програми, моделі фахівця та формулювання основних результатів навчання. Адже ці організації та відомства є потенційними працедавцями випускників університету чи безпосередньо вирішують питання їх працевлаштування. Не можна також вилучати із цього процесу самих студентів — іноземців, адже сама парадигма створення програми є студентоцентрованою. Тому, крім аналізу екзаменаційних результатів вивчення курсу «Інформатики», проводиться анкетування іноземних студентів, які вже закінчили вивчати базову дисципліну (науку) «Інформатика» для того, щоб виявити на які блоки, модулі, окремі теми навчальної програми потрібно звернути увагу в плані їх модифікації для забезпечення необхідної якості кінцевого продукту – освітньої програми нового покоління, за якою навчатимуться інноваційні спеціалісти майбутнього.

Література

1. Внесок університетів у Болонський процес. Офіційний випуск. 2-е вид. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.euroosvita.osp-ua.info/userfiles/file/2012/Tuning_UA.doc
2. Рейтинги ВНЗ. Кращі приватні навчальні заклади України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://osvita.ua/vnz/rating/25714/> – Назва з екрану
3. Астахова В. Основные тенденции развития академической мобильности украинских студентов : докл. на междунар. науч.-практ. конф., Харк. гуманитар. ун-т «Нар. укр. акад.», 16–19 нояб. 2010 г. [Текст] / В. Астахова // Новый Коллегиум. – 2011. – № 2. – С. 7–10.

Макаренко Т.Ю., ст.викладач кафедри корпоративних фінансів і контролінгу

СТУДЕНТОЦЕНТРИЗМ У СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ НІМЕЧЧИНИ

Євроінтеграційні процеси в Україні ставлять нові виклики та вимоги до системи вищої освіти, зокрема до підготовки фахівців економічних спеціальностей. Адже з кожним роком все більше студентів надає перевагу європейським вищим навчальним закладам на противагу вітчизняним. За підрахунками Аналітичного центру CEDOS, кількість українців-студентів, які навчаються у країнах Європи, за останні роки загалом зросла майже на 40 відсотків [1]. Однією з найулюбленіших європейських країн для навчання серед українських студентів є Німеччина, основними причинами є дві: якість освіти та її доступність, адже з жовтня 2014 року навчання у ВУЗах усіх земель Федеративної республіки Німеччина є безкоштовним.

У чому полягає відмінність німецької від вітчизняної системи вищої освіти та якість, яка так приваблює українських студентів? Досліджено, що в основі процесу професійної підготовки фахівців лежить особистісно-орієнтоване навчання – студентоцентризм. Цей підхід визначає навчальний процес не як односторонній від викладача до студента. Навчання може бути результативним лише під час дискусії, участі у різних проектах та постійному критичному мисленні. Тому студентоцентризм передбачає визначення студентів як активних учасників в аудиторії та партнерів, чия робота сприяє досягненню поставлених цілей та завдань того чи іншого курсу або програми [2].

Проведено порівняльний аналіз систем вищої освіти в Україні та Німеччині (Таблиця 1).

Таблиця 1

ПОРІВНЯННЯ СИСТЕМ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ ТА НІМЕЧЧИНИ

Вітчизняна система вищої освіти	Німецька система вищої освіти
Контрольоване навчання студентів	Самостійне навчання студентів
Зовнішня мотивація (отримання гарних оцінок)	Внутрішня мотивація (отримання знань)
Отримання теоретичних знань та навичок	Орієнтація на вміння застосовувати набуті знання та навички
Викладач у ролі експерта	Викладач у ролі радника
Мінімум 25 % вибіркового дисциплін у навчальному плані студента [3]	Студент постійно обирає дисципліни, які хоче вивчати
Оцінювання викладачем успішності студента	Оцінювання не лише успішності студента, а й отримання постійних відгуків від студентів про обраний курс
Поділ студентів на академічні групи	Поділ студентів на групи відповідно до обраних дисциплін